

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по родинознание, човека и природата и човека и обществото).

Обявен в ДВ, бр. 34 /22.04.2025 г.

Кандидат: гл. ас д-р Цветомира Илиева Иванова

Член на научно жури: Маргарита Тодорова Терзиева, доктор на педагогическите науки, професор

Въз основа на заповед на Ректора на ЮЗУ „Н. Рилски“ № 1313/20.06.2025 година съм назначена за член на научно жури, а на първото му заседание на 1.07.2025 г. съм определена да напиша становище.

Кратки биографични данни за кандидата

Цветомира Иванова е родена на 5 октомври 1977 г. в град Лом. Завършва бакалавърска и магистърска степени на обучение в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград. където през 2017 година защитава докторат на тема „Формиране на изследователски умения у учениците чрез обучението по „Човекът и природата“. През 2020 година печели конкурс за главен асистент в ЮЗУ „Неофит Рилски“, където понастоящем преподава.

Обща характеристика на научноизследователската и научноприложната дейност на кандидата

За участие в конкурса са представени 28 научни публикации – 2 монографии, едната от които на базата на защитен дисертационен труд, и 26 научни публикации, обнародвани в списания и сборници от конференции с научно рецензиране. Текстовете са на български, руски и английски език.

Тъй като съм рецензент на книгата „Опитно-изследователска дейност на учениците в обучението по „Човекът и природата“, считам, че по този начин съм декларирала позитивното си отношение си към нея,

Монографичният труд „Екологичният подход в учебния процес по розинознание“ изследва как екологизацията на учебния процес превръща ученика в активен участник в различни дейности, които изискват конкретни решения и постъпки, базирани на определени личностни позиции. В разработката чрез различни авторски кодировки се откриват следните подходи:

- природонаучен – задълбочаване на знанията за природата и разбиране на процесите, произтичащи в нея;

- аксиологически – формиране на поведение и спазване на норми, които предполагат защита на природата и избягване на дейности, които биха ѝ нанесли вреда;

- естественонаучен – обучение чрез прилагане на последователност и системност в уроци, адресирани към съответната ученическа възраст и в рамките на учебни предмети с интердисциплинарен характер, които допринасят за възпитаване на екологична култура.

Тук са налице:

- нестандартен подход и опит за „нов прочит“ на учебниците и учебните пособия по проблематиката, ползвани в съвременния учебен процес, които могат да бъдат успешно допълнени с екологични задачи, казуси, игри;

- провокиране към евристична изследователска дейност на учениците, които обичат природата;

- успешен опит за обединяване усилията на педагози и възпитаници в планиране и реализиране на природозащитни дейности.

Публикациите в специализирания научен печат съдържат две статии в списание, индексирани в Web of Science, и 24 статии, публикувани в сборници и други нереферирани издания. Част от тях са включени в руската и македонската научна периодика. Те допълват представата за научните интереси на кандидата.

Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Гл. ас д-р Цветомира Иванова е разработила 2 задължителни и 11 избираеми учебни програми за студенти от бакалавърските и магистърските специалности на Югозападния университет. Участвала е в седем национални и международни научни проекти в периода от 2014 година до момента. Тя е и Еразъм преподавател. Член е на Съюза на учените в България, което е видно от приложените документи.

Основни научни и научноприложни приноси

В публикациите на гл. ас д-р Цветелина Иванова се очертават два вида приноси, които в синтезиран вид могат да бъдат представени по следния начин:

Научно-теоретични приноси:

Създадена е комплексна методика за изследване съдържанието и структурата на екологичните представи у учениците на определена възраст.

Направено е структуриране на опитно-изследователската дейност, което допринася за успешно овладяване на учебното съдържание на „Човекът и природата“ в началните класове.

Научно-приложни приноси:

Анализирани са дидактичните особености на няколко учебни предмети от начален етап на обучение, като е подчертана тяхната специфика.

Разкрит е приносът на проективните методи за разкриване евристичните умения на учениците в начална училищна възраст.

Значимост на приносите за науката и практиката

И двата вида приноси на кандидата имат съществено значение за професионалните му постижения. Наукометричните данни за конкретната академична длъжност са постигнати и превишени в конкретни случаи, а цитиранията са доказателство за неговата разпознаваемост и авторитет.

Критични бележки и препоръки

Кандидатът би могъл да се ориентира към публикации в специализирания педагогически печат и участия във форуми, които да му гарантират не само по-голяма известност, но и по-висока цитираемост от колеги от други университета.

Заключение

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни и научноприложни приноси, намирам за основателно да предложа гл. ас д-р Цветомира Илиева Иванова да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по родинознание, човека и природата и човека и обществото).

Член на научното жури:
проф. дпн Маргарита Терзиева

OPINION

on the competition for the academic position of "associate professor" in the professional field 1.2. Pedagogy (Methodology of teaching in Homeland Studies, Man and Nature and Man and Society).

Announced in the State Gazette, issue 34 /22.04.2025

Candidate: Senior Assistant Professor Dr. Tsvetomira Ilieva Ivanova

Member of the scientific jury: Margarita Todorova Terzieva, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Based on the order of the Rector of the South-West University "N. Rilski" No. 1313/20.06.2025, I was appointed as a member of the scientific jury, and at its first meeting on 1.07.2025, I was assigned to write an opinion.

Brief biographical data about the candidate

Tsvetomira Ivanova was born on October 5, 1977 in the town of Lom. She completed her bachelor's and master's degrees at the South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad. where in 2017 she defended her doctorate on the topic "Formation of research skills in students through the teaching of "Man and Nature". In 2020, he won a competition for chief assistant professor at the Southwestern University "Neofit Rilski", where he currently teaches.

General characteristics of the candidate's research and applied scientific activities

28 scientific publications were submitted for participation in the competition – 2 monographs, one of which is based on a defended dissertation, and 26 scientific publications published in journals and proceedings of conferences with scientific review. The texts are in Bulgarian, Russian and English.

Since I am a reviewer of the book "Students' Experimental Research Activity in the Study of "Man and Nature", I believe that in this way I have declared my positive attitude towards it.

The monographic work "The Ecological Approach in the Educational Process of Homeland Studies" explores how the ecologization of the educational process turns the student into an active participant in various activities that require specific decisions and actions based on certain personal positions. The following approaches are revealed in the work through various authorial codings:

- natural science – deepening knowledge about nature and understanding the processes occurring in it;
- axiological – forming behavior and observing norms that imply protecting nature and avoiding activities that would harm it;
- natural science – training through the application of consistency and systematicity in lessons addressed to the relevant student age and within the framework of subjects of an interdisciplinary nature, which contribute to the upbringing of an ecological culture.

Here are available:

- a non-standard approach and an attempt to “re-read” textbooks and teaching aids on the issues used in the modern educational process, which can be successfully supplemented with ecological tasks, case studies, games;
- provoking students who love nature to engage in heuristic research;
- a successful attempt to unite the efforts of educators and graduates in planning and implementing environmental protection activities.

Publications in the specialized scientific press include two articles in a journal indexed in Web of Science, and 24 articles published in collections and other non-refereed publications. Some of them are included in Russian and Macedonian scientific periodicals. They complement the idea of the candidate's scientific interests.

Assessment of the candidate's pedagogical training and activity

Chief Assistant Professor Dr. Tsvetomira Ivanova has developed 2 mandatory and 11 elective curricula for students of the bachelor's and master's programs of the South-West University. She has participated in seven national and international scientific projects in the period from 2014 to the present. She is also an Erasmus lecturer. She is a member of the Union of Scientists in Bulgaria, which is evident from the attached documents.

Main scientific and applied scientific contributions

The publications of Senior Assistant Professor Dr. Tsvetelina Ivanova outline two types of contributions, which in a synthesized form can be presented as follows:

Scientific and theoretical contributions:

A complex methodology has been created for studying the content and structure of ecological ideas in students of a certain age.

The experimental and research activity has been structured, which contributes to the successful mastery of the educational content of "Man and Nature" in the primary grades.

Scientific and applied contributions:

The didactic features of several subjects at the initial stage of education are analyzed, emphasizing their specificity.

The contribution of projective methods to revealing the heuristic skills of students at primary school age is revealed.

Significance of contributions to science and practice

Both types of contributions of the candidate are of significant importance for his professional achievements. The scientometric data for the specific academic position have been achieved and exceeded in specific cases, and the citations are evidence of his recognition and authority.

Critical notes and recommendations

The candidate could focus on publications in the specialized pedagogical press and participation in forums, which would guarantee him not only greater fame, but also higher citation rate from colleagues from other universities.

Conclusion

Based on the familiarization with the presented scientific works, their significance, the scientific and applied scientific contributions contained in them, I find it reasonable to propose that Senior Assistant Professor Dr. Tsvetomira Ilieva Ivanova take up the academic position of "associate professor" in the professional field 1.2. Pedagogy (Methodology of teaching in Homeland Studies, Man and Nature and Man and Society).

Member of the scientific jury:

Prof. Dsc Margarita Terzieva